

(สำเนา)

เลขรับ ๑๐๘/๒๕๕๒ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติ
  ๒. บันทึกหลักการและเหตุผล
  ๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ

ผู้เสนอ

(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)

ธนิศพล ไชยน์นรินทร์

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

นิภา พริ้งศุลกะ

ผู้เสนอ

(นายธนิศพล ไชยน์นรินทร์)

(นางนิภา พริ้งศุลกะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)

จุมพฏ บุญใหญ่

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

บุญยอด สุขถิ่นไทย

ผู้เสนอ

(นายจุมพฏ บุญใหญ่)

(นายบุญยอด สุขถิ่นไทย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   วัชระ เพชรทอง   ผู้เสนอ
                                       (นายวัชระ เพชรทอง)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   องอาจ คล้ามไพบูลย์   ผู้เสนอ
                                       (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   อนุรักษ์ บุญศล   ผู้เสนอ
                                       (นางอนุรักษ์ บุญศล)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ)   เชิดพงศ์ ราชป้อมจันทร์   ผู้เสนอ
                                       (นายเชิดพงศ์ ราชป้อมจันทร์)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ)   ยุทธิ ชูสารอ   ผู้เสนอ
                                       (นายยุทธิ ชูสารอ)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

(ลงชื่อ)   ธานี เทือกสุบรรณ   ผู้เสนอ
                                       (นายธานี เทือกสุบรรณ)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   สาคร เกี้ยวทอง   ผู้เสนอ
                                       (นายสาคร เกี้ยวทอง)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   พจนารถ แก้วผลึก   ผู้เสนอ
                                       (นางพจนารถ แก้วผลึก)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   ชยัน วิพรหมชัย   ผู้เสนอ
                                       (นายชยัน วิพรหมชัย)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   ชมภู จันทาทอง   ผู้เสนอ
                                       (นางชมภู จันทาทอง)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ)   พุดิพงศ์ สงวนวงศ์ชัย   ผู้เสนอ
                                       (นายพุดิพงศ์ สงวนวงศ์ชัย)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   สมนึก เสงวนดิษฐ์   ผู้เสนอ
                                       (นายสมนึก เสงวนดิษฐ์)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ)   ประเสริฐ บุญชัยสุข   ผู้เสนอ
                                       (นายประเสริฐ บุญชัยสุข)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา

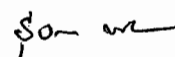
(ลงชื่อ)   วิรัตน์ วิริยะพงษ์   ผู้เสนอ
                                       (นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   สุรเชษฐ์ มาศดิตถ์   ผู้เสนอ
                                       (นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   ยศศักดิ์ ชีววิญญู   ผู้เสนอ
                                       (นายยศศักดิ์ ชีววิญญู)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   ฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์   ผู้เสนอ
                                       (นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)   ไมตรี สอยเหลือง   ผู้เสนอ
                                       (นายไมตรี สอยเหลือง)
                                       สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

                                      สำเนาถูกต้อง

                                       (นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)
                                       ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ
                                       สำนักงานการประชุม

                                      พรประภา พิมพ์
                                                             ทาน
                                                             ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (๓)) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๒) กำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นเพื่อขอใช้สิทธิเป็นผู้นมีสัญชาติไทย และกำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น (เพิ่มมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ มาตรา ๕/๓ มาตรา ๕/๔ และมาตรา ๕/๕)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และแก้ไขปัญหาสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนชาติพันธุ์ไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และผู้สืบสันดานที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยหรือเกิดในราชอาณาจักรไทยให้ได้คืนสถานะผู้มีสัญชาติไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สัญญาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสัญญาติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์
การทำงานด้านสัญญาติหรือสถานะบุคคลเป็นที่ประจักษ์ โดยต้องมีนักวิชาการด้านกฎหมายสัญญาติหรือ
สถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ผู้แทนจากภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชน
เป็นกรรมการ”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ มาตรา ๕/๓ มาตรา ๕/๔ และ
มาตรา ๕/๕ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

“มาตรา ๕/๑ คนชาติพันธุ์ไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์และไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัติแปลงชาติ รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๐ และพระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ใช้บังคับ ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่บุคคลที่ถือสัญชาติเป็นอย่างอื่น

ผู้ที่สืบสายโลหิตจากบุพการีซึ่งเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่บุคคลที่ถือสัญชาติเป็นอย่างอื่น

บุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเรียกว่า “คนไทยพลัดถิ่น”

มาตรา ๕/๒ บุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อขอใช้สิทธิในความเป็นผู้มีสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และจะใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

(๑) เกิดในราชอาณาจักรไทย หรือเข้ามาอาศัยอยู่จริง โดยมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตเป็นเครือญาติหรือครอบครัวในชุมชนท้องถิ่นในราชอาณาจักรไทย

(๒) มีหลักฐานทะเบียนราษฎร และ

(๓) มีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕/๓ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อรับผิดชอบการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาชน ร่วมเป็นกรรมการด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๕/๔ บุคคลที่ได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ให้ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน

มาตรา ๘/๕ คนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติตามมาตรา ๒๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนชาติพันธุ์ไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และผู้สืบสันดานที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย หรือเกิดในราชอาณาจักรไทยให้ได้คืนสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยอย่างถูกต้องเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๑) แก้ไของค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติตามความใน (๓) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยต้องมีนักวิชาการด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคลและด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา รวมถึงตัวแทนภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชนอย่างน้อยด้านละ ๑ คน ร่วมเป็นกรรมการด้วย

(๒) กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติของคนไทยพลัดถิ่นโดยการคืนสัญชาติไทยโดยการเกิดให้กับคนไทยพลัดถิ่นในชั้นบุพการีที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศ โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์และไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทยในช่วงระยะเวลาก่อนที่ประเทศไทยจะมีกฎหมายว่าด้วยสัญชาติฉบับที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ได้แก่ พระราชบัญญัติแปลงชาติ รัตน โกสินทร ศก ๑๓๐ และพระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ใช้บังคับเพื่อให้ผู้สืบสายโลหิตจากบุพการีดังกล่าวได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) กำหนดเป็นหลักการว่าคนไทยพลัดถิ่นจะใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นได้พิสูจน์และให้การรับรองแล้วว่า ผู้นั้นเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่นจะต้องเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย หรือเข้ามาอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทย โดยมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติหรือครอบครัวในชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย มีหลักฐานทะเบียนราษฎร และมีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย พฤติการณ์ที่ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อย เป็นต้น

(๔) กำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง เพื่อรับผิดชอบการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการพิสูจน์และรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้วยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านเพื่อให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้บันทึกสถานะบุคคลตามกฎหมายในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎร

(๖) กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่ได้สัญชาติไทยแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการแปลงสัญชาติเป็นไทยหรือการขอมีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติก่อนที่จะมีพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับการพิสูจน์และรับรองว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นโดยอนุโลม และให้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วยเนื่องจากเป็นกลุ่มคนชาติพันธุ์เดียวกัน เช่น เป็นกลุ่มผู้พลัดถิ่นชาติพันธุ์ไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา หรือเป็นผู้พลัดถิ่นชาติพันธุ์ไทยจากมะริด ทวาย ตะนาวศรี เป็นต้น
